

Luontovastuu ja kestävyyssraportointi

Anu Ikonen-Kullberg

Yliopisto-opettaja, väitöskirjatutkija

Turun yliopiston kauppakorkeakoulu, Porin yksikkö

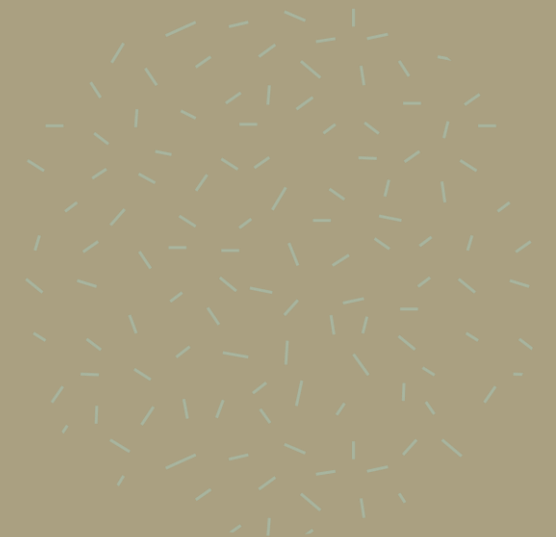

EU:n sääntely kestävyysasioissa

- EU-taksonomia → vihreä rahoitus
- Kestävyysraportointidirektiivi (CSRD)
- Direktiivi yritysten viherväittämistä (Green claims)
- Direktiivi yritysten huolellisuusvelvoitteesta

Mitä on kestävyysraportointi?

- Perustuu EU:n CSRD-direktiiviin
 - Suomen kirjanpitolaissa, voimaan vuoden 2024 alusta
- Velvoittaa lähinnä suuria yrityksiä, MUTTA huomioidaan koko arvoketju
 - Käytännössä myös pienempien yritysten tulee kerätä tietoa ja toimittaa sitä arvoketjussa ylöspäin
- Osa tilinpäätösraportointia → tilintarkastus
- Tulee pohjautua yrityksen strategiaan.

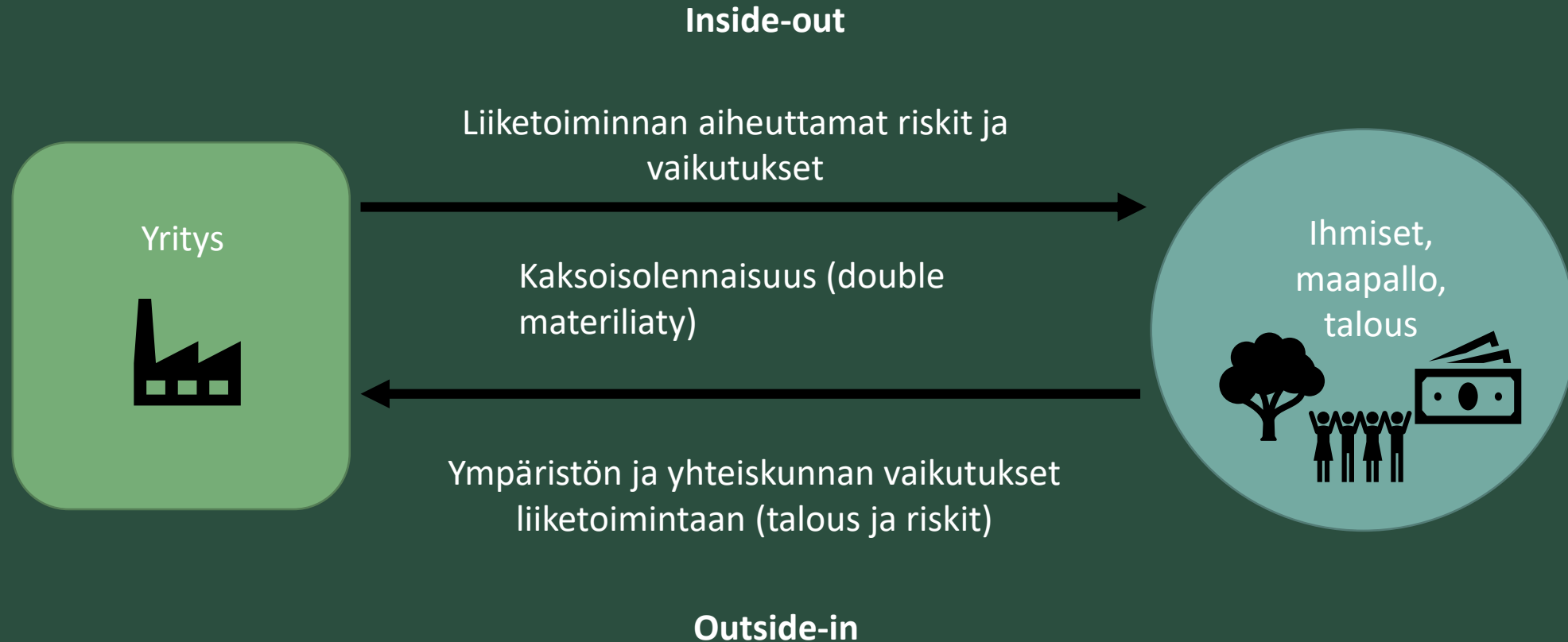

Raportointivaatimukset

- ESRS E1 → ilmastonmuutos
- ESRS E2 → pilaantuminen
- ESRS E3 → vesivarat ja merten luonnonvarat
- ESRS E4 → biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit
- ESRS E5 → resurssien käyttö ja kiertotalous
- ESRS S1 → oma työvoima
- ESRS S2 → arvoketjun työntekijät
- ESRS S3 → vaikutuksen kohteena olevat yhteisöt
- ESRS S4 → kuluttajat ja loppukäyttäjät
- ESRS G1 → liiketoiminnan harjoittaminen, hyvä hallinto

Kaksoisolennaisuus

Luontovastuullisuus kestävyysraportoinnissa?

1. Ympäristövaikutusten raportointi:

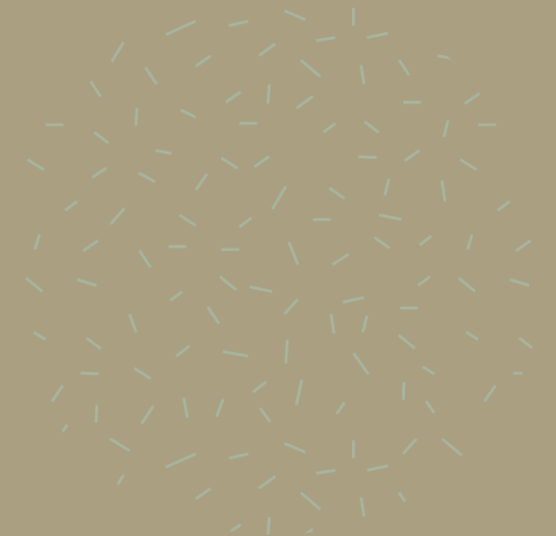
- **Päästöt:** Raportissa voidaan esittää tiedot maatalan toiminnasta aiheutuvista kasvihuonekaasupäästöistä ja niiden vähentämistoimista.
- **Vesistövaikutukset:** Kuvataan toimenpiteet, joilla pyritään vähentämään ravinnehuuhtoumia ja parantamaan vesien laatua.

2. Luonnon monimuotoisuuden edistäminen:

- **Biodiversiteetti:** Raportissa voidaan tuoda esiin toimenpiteet, joilla edistetään luonnon monimuotoisuutta, kuten suojavyöhykkeiden jättäminen ja perinnebiotooppien hoito.
- **Elinkeinojen monipuolistaminen:** Kuvataan, miten maatila tukee paikallista biodiversiteettiä esimerkiksi agroekologisten menetelmien avulla.

3. Resurssitehokkuus:

- **Energian käyttö:** Raportissa voidaan esittää tiedot energiatehokkuustoimista ja uusiutuvien energialähteiden käytöstä.
- **Materiaalitehokkuus:** Kuvataan, miten maatila optimoi resurssien käyttöä ja vähentää jätteen määrää.

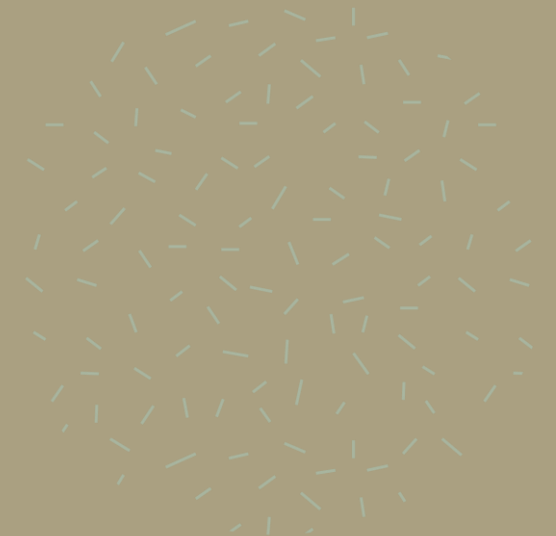
Luontovastuullisuus kestävyysraportoinnissa?

4. Kestävät viljelykäytännöt:

- **Maaperän terveys:** Raportissa voidaan tuoda esiin toimenpiteet, joilla parannetaan maaperän rakennetta ja hedelmällisyyttä, kuten viljelykierto ja orgaanisten lannoitteiden käyttö.
- **Vesien hallinta:** Kuvataan, miten maatila hallitsee vesivarojaan kestäväällä tavalla, esimerkiksi kastelujärjestelmien tehokkuuden parantaminen.

5. Sosiaalinen vastuu:

- **Paikallisyhteisö:** Raportissa voidaan esittää tiedot maatilan vaikutuksista paikallisyhteisöön ja sen hyvinvointiin.
- **Työolosuhteet:** Kuvataan, miten maatila huolehtii työntekijöidensä hyvinvoinnista ja turvallisuudesta.

Luontovastuullisuuden mittaaminen

1. Hiilijalanjälki:

CO₂-päästöt: Mittaa toiminnan aiheuttamia kasvihuonekaasupäästöjä.

Hiilensidonta: Arvioi maaperän ja kasvillisuuden kykyä sitoa hiiltä.

2. Energiatehokkuus:

Energiankulutus: Seuraa tilan käyttämän energian määrää.

Uusiutuvan energian osuus: Mittaa uusiutuvien energialähteiden käyttöä.

3. Vesijalanjälki:

Vedenkulutus: Arvioi tilan käyttämän veden määrää.

Vesistövaikutukset: Seuraa ravinnehuuhtoumien vaikutuksia vesistöihin.

4. Maaperän terveys:

Maaperän orgaaninen aines: Mittaa maaperän orgaanisen aineksen määrää.

Ravinnepitoisuudet: Arvioi maaperän ravinnepitoisuuksia.

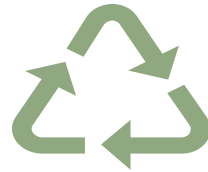
Luontovastuullisuuden mittaminen

5. Biodiversiteetti:

Lajimäärä: Seuraa tilalla esiintyvien lajien määrää.

Elinympäristöjen monimuotoisuus: Arvioi erilaisten elinympäristöjen määrää ja laatua.

6. Jätehuolto:

Jätteen määrä: Mittaa syntyvän jätteen määrää.

Kierrätysaste: Arvioi kierrätetyn jätteen osuutta.

7. Kemikaalien käyttö:

Torjunta-aineiden käyttö: Seuraa käytettyjen torjunta-aineiden määrää.

Lannoitteiden käyttö: Arvioi käytettyjen lannoitteiden määrää.

Kiitos!

amikku@utu.fi

